

РЕШЕНИЕ

№ 167

гр. София, 11.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 23.11.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **119** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на глава единадесета от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ), срещу РЕГИОНАЛНАТА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – С., представлявана от директора.

Ищецът [фирма], ЕИК[ЕИК], моли съда да осъди ответника да му заплати обезщетение в размер на 4300 (четири хиляди и триста) лева за имуществени вреди, представляващи разноски за адвокатско възнаграждение в съдебните производства по оспорване на Наказателно постановление (НП) №64/18.12.2017г., издадено от директора на Регионалната инспекция по околната среда и водите – С. (Риосв), заедно със законна лихва върху тази сума, смятано от 22.11.2019г. Чрез процесуалния си представител адв. С. претендира да му бъдат присъдени и сторените разноски по водене на делото пред настоящата инстанция.

Ответникът - РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – С., оспорва иска по основание и размер и моли съда да го отхвърли. В писмения отговор на исковата молба от 18.03.2020г. (вх. №9400) поддържа, че не са ангажирани доказателства от които безспорно да се установява извършеното плащане на разноските за адвокатско възнаграждение, които се претендират като обезщетение за вреди. Прави и възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, заплатено от ищеца в производствата по оспорване на НП №64/18.12.2017г. и при условията на евентуалност моли съда да присъди по-нисък и справедлив размер на

обезщетението, съгласно чл.7, ал.2, т.4 от Наредба №1/09.04.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (Наредба №1/2004г.). Оспорва периода за който се претендира присъждане на законна лихва, а оттам и нейния размер. Сочи, че искът за обезщетение първоначално е бил предявен срещу Министерството на околната среда и водите (МОСВ) и съответно е бил изцяло отхвърлен с Решение на Административен съд София – град (АССГ) по адм. дело 7025/2019г. При това счита, че РИОСВ не може да носи отговорност за лошото водене на делото срещу ненадлежен ответник и за това производство не се дължат разноски. Излага и доводи, че при първоначалното завеждане на иска са били претендирани вреди в размер общо на 3000 (три хиляди) лева, от които адвокатско възнаграждение в размер на 2000 (две хиляди) лева за представителство пред Софийски районен съд (СРС) и 1000 (хиляда) лева за представителство в касационното производство. Според него това разминаване в претендираните суми поражда съмнение относно действително договореното и заплатено адвокатско възнаграждение за процесуално представителство. Не претендира за разноски. Еwentуално прави възражение за прекомерност на заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение и моли съда да присъди по-нисък размер на разноските в тази част. Доводи за недопустимост и неоснователност на иска излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора. Прокуратурата на РБългария, представлявана от прокурор К. от Софийска градска прокуратура (СГП) дава заключение за основателност на исковата претенция.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и събраните писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно между страните и косвено се установява с приетите писмени доказателства, че с НП №64/18.12.2017г. на ищеца [фирма] е било наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 50 000 (петдесет хиляди) лева, за нарушение на чл.29, ал.2 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

По жалба на [фирма] пред СРС е било образувано н.а.х. дело №2356/2018г. С Решение от 11.02.2019г. съдът е ОТМЕНИЛ НП №64/18.12.2017г. Този съдебен акт е бил обжалван пред АССГ по к.а.х. дело №9870/2019г. С Решение №7215/22.11.2019г. решаващият състав на АССГ е оставил в сила решението на първостепенния съд по н.а.х. дело №2356/2018г.

От материалите по н.а.х. дело №2356/2018г. се установява, че в производство пред СРС ищецът [фирма] е бил представляван от адв. Г. С. въз основа на пълномощно от 12.12.2018г. и Договори за правна защита и съдействие съответно с бл. №824155/15.01.2018г. и бл. №824163/12.12.2018г. В касационното производство пред АССГ по к.а.х. дело №9870/2019г. дружеството е било представлявано от адв. Г. С. по пълномощно от 25.10.2019г. и Договор за правна защита и съдействие от 24.10.2019г. (бл. №872268).

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

По допустимостта на предявения иск:

Искът е с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Съгласно т.1 от Тълкувателно постановление (ТП) №2/19.05.2015г. на Върховния касационен съд (ВКС) и на Върховния административен съд (ВАС), делата по искове за вреди от незаконосъобразни наказателни постановления, действия и бездействия по

налагане на административни наказания, включително и такива за присъждане на разноски в производството по обжалване, са подсъдни на административните съдилища. Издаването на наказателното постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения и упражнена административно-наказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност. Доколкото искът по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е за обезщетение за вреди, настъпили в следствие незаконосъобразни актове и действия или бездействия в рамките на административно наказване, то и исканията за обезщетяване на направени разноски в производството по обжалване подлежат на разглеждане по същия ред.

С разпоредбата на чл.63, ал.3 ЗАНН изрично е предвидено, че в съдебните производства по обжалване на НП страните имат право на разноски, които се присъждат по реда на АПК. Цитираната норма обаче, е в сила от 02.12.2019г. (ДВ, бр.94/2019г.) – след постановяване на съдебните актове по н.а.х. дело №2356/2018г. и к.а.х. дело №9870/2019г. Към релевантния момент не е съществувал специалният ред за възстановяване на разноските в административно-наказателното производство, сега регламентиран в чл.63, ал.3 и ал.5 ЗАНН, поради което и нормата на чл.8, ал.3 ЗОДОВ в случая е неприложима.

Искът е допустим, тъй като е предявен от активно легитимирано лице срещу юридическото лице на административния орган, при упражняване на чиято административно-наказателна компетентност се твърди да са причинени вредите (чл.2, ал.2 от Правилника за устройството и дейността на РИОСВ).

По основателността на предявения иск.

Искът е **ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛЕН**.

ЗОДОВ, чл.4, урежда материално правния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси към гражданските закони - §1 от Заключителните разпоредби (ЗР). В този смисъл искът по глава XI АПК е граждански и се основава на фактическия състав на неправомерното увреждане: наличие на незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице; реално причинена вреда с имуществен характер, която от своя страна да е в причинна връзка с незаконосъобразните актове, действия и/или бездействие – т.е. да е тяхна пряка и непосредствена последица. Не подлежи на установяване виновно поведение на ответника, тъй като отговорността на държавата е обективна.

Претенцията за заплащане на разноски, свързани със защита и процесуално представителство пред две съдебни инстанции, е **ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА** и **ДОКАЗАНА**.

С приетите и неоспорени по делото Договори за правна защита и съдействие, съответно от 15.01.2018г., 12.12.2018г. и 24.10.2019г., безспорно се установява, че имуществото на ищеца се е намалило със сумата 4300 (четири хиляди итриста) лева, заплатена като адвокатско възнаграждение за правна помощ и процесуално представителство в производствата пред СРС и пред АССГ при обжалване на НП №64/18.12.2017г.

С Протоколите от проведените открити съдебни заседания по н.а.х. дело №2356/2018г. на СРС и по к.а.х. дело №9870/2019г. на АССГ се установява, че поетата адвокатска защита, която е основание за направения от ищеца разход, действително е била осъществена.

До изменението и допълнението на чл.63 ЗАНН, ДВ, бр.94/29.11.2019г., законодателят не е предвиждал ред за присъждане на разноски в производствата по обжалване на наказателните постановления. Съгласно Тълкувателно решение №2/2009г. на ВАС в касационните производства по административно-наказателните дела също не се присъждат разноски от административните съдилища. Единственият път за защита на гражданите в тази връзка е исковото производство по ЗОДОВ. Дискусионният въпрос е дали е налице причинно - следствена връзка между незаконосъобразният и отменен административно - наказателен акт и направените от ищеца разноски за процесуален представител, след като процесуалното представителство и правната помощ не са задължителни по ЗАНН и съдът разполага със служебно начало в процеса. Този въпрос е разрешен с Тълкувателно решение №1/15.03.2017г. на ВАС, Общо събрание на съдиите от Първа и Втора колегии по тълкувателно дело №2/2016г., съгласно което при предявени пред административните съдилища искове по чл.1, ал.1 ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл.4 от този закон. Според мотивите на Тълкувателното решение възражението по чл.78, ал.5 ГПК за прекомерност на платения адвокатски хонорар при несъответствие с действителната фактическа и правна сложност на делото и възможността на съда да го намали до минималния такъв, определен от наредбата по чл.36, ал.2 от Закона за адвокатурата (ЗА), е една от възможностите на държавата, да защити правата си и да не позволи на ответната страна да бъде присъден хонорар, несъответстващ на критериите на този член от закона - „справедлив и обоснован“. Прието е, че възникването и признаването на право на обезщетение от непозволено увреждане не е функция и не зависи от неговия претендиран размер. Основно задължение на съда при тези производства е първо да установи дали искането се основава на действително настъпил в житейския мир правно релевантен факт - издаден незаконосъобразен административно - наказателен акт, отменен по съответния ред с помощта на адвокатска защита, за която ищецът е заплатил хонорар, и едва след това да установи неговия действителен размер.

В настоящия случай ответникът е направил възражение за прекомерност на заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение в производствата по н.а.х. дело №2356/2018г. по описа на СРС и по к.а.х. дело №9870/2019г. на АССГ. В случая размерът на възнаграждението, платено в първоинстанционното производство пред СРС, надхвърля минималния за една съдебна инстанция, установен в чл.18, ал.2 във вр. с чл.7, ал.2, т.4 и чл.2, ал.4 от Наредба №1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (Наредба №1/2004г.) – 830 (осемстотин и тридесет) лева + 3% за горницата над 10 000 лева. С оглед фактическата и правна сложност на делото по оспорване на НП №64/18.12.2017г. пред първостепенния съд, съдът намира за основателно възражението на ответника. Настоящият решаващ състав приема, че само възнаграждение в минимален размер от 2030 (две хиляди и тридесет) лева за процесуално представителство пред една съдебна инстанция (чл.2, ал.4 от Наредба №1/2004г.) е в пряка причинна връзка с незаконосъобразния и отменен административно-наказателен акт. Договореното и заплатено над тази сума възнаграждение е въпрос на свободната воля на договарящите и следва да остане в тежест на ищеца. Адвокатското възнаграждение заплатено от ищеца в касационното производство пред АССГ по к.а.х. дело №9870/2019г. не надхвърля стойностите,

установени в Наредбата, поради което и съдът не може да го редуцира по реда на чл.78, ал.5 ГПК.

При направения извод за основателност на главния иск, основателен се явява и съединеният иск за заплащане на лихва за забава за времето от 22.11.2019г. – датата на влизане в сила на съдебното Решение по к.а.х. дело №9870/2019г. до датата на завеждане на исковата молба – 06.01.2020г., в размер на 41.27 (четиридесет и един и 0.27) лева, както и на законната лихва за времето от завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на обезщетението. Според приложимата норма на чл.86, ал.1 ЗЗД при неизпълнение на парично задължение, длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Кога длъжникът изпада в забава е изрично установено в чл.84 ЗЗД, като според приложимата в случая разпоредба на ал.3 при задължение от непозволено увреждане, длъжникът се смята в забава и без покана - от момента на увреждането, когато вземането е станало изискуемо, съгласно чл.69 ЗЗД. В случая вземането е станало изискуемо към датата на влизане в сила на съдебното решение по к.а.х. дело №9870/2019г. на АССГ.

При този изход на спора и на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ, на ищеца следва да бъдат възстановени направените разноски по водене на делото. Съдът намира за основателно възражението на ответника за прекомерност на заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение и в съответствие с фактическата и правна сложност на делото присъжда разноски за адвокатско възнаграждение в минимален размер – 531 (петстотин тридесет и един) лева, определен съгласно чл.8, ал.1, т.2 от Наредбата. Така, съобразно уважената и отхвърлената част от исковата претенция, на ищеца следва да бъдат възстановени разноски в размер на 436 (четиристотин тридесет и шест) лева – за държавна такса и за адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл.203 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОСЪЖДА РЕГИОНАЛНАТА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – С., представлявана от директора, с адрес: [населено място], [улица], ет.10, на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: 2260 С., [улица], сумата 3230 (три хиляди двеста и тридесет) лева, като обезщетение за имуществени вреди, претърпени от отменен административно-наказателен акт - Наказателно постановление №64/18.12.2017г., издадено от директор на РИОСВ - С., заедно със законната лихва върху тази сума от датата на завеждане на исковата молба – 06.01.2020г., до окончателното ѝ изплащане. ОТХВЪРЛЯ иска в останалата му част до пълния предявен размер от 4300 (четири хиляди и триста) лева.

ОСЪЖДА РЕГИОНАЛНАТА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – С., представлявана от директора, с адрес: [населено място], [улица], ет.10, на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: 2260 С., [улица], законна лихва за забава в размер на 41.27(четиридесет и един и 0.27) лева за времето от 22.11.2019г. до 06.01.2020г.

ОСЪЖДА РЕГИОНАЛНАТА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – С., представлявана от директора, с адрес: [населено място], [улица], ет.10 да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: 2260 С., [улица], сумата 436 (четиристотин тридесет и шест) лева – разноски по адм. дело №119/2020г.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова